

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání je zpracován na základě zákona 561/2004 Sb. (Školský zákon) a Vyhlášky 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. ŠVP školní družiny je veřejně přístupný dokument.

Motto: *V družině se máme rádi, jsme tu všichni kamarádi.*

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY
3. MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ A TECHNICKÉ PODMÍNKY
4. PERSONÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY
5. CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY
6. PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ A PODMÍNKY UKONČENÍ VZDĚLÁNÍ
7. PÉČE O ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI
8. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ ŽÁKŮ
9. ORGANIZACE A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD
10. METODY PRÁCE
11. KLÍČOVÉ KOMPETENCE
 - Kompetence k učení
 - Kompetence k řešení problémů
 - Kompetence komunikativní
 - Kompetence sociální
 - Kompetence občanské a činnostní
 - Kompetence pracovní a trávení volného času
12. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ
13. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN ŠVP

Přílohy: Celoroční plán práce

Vnitřní řád ŠD

Režim dne

Pedagogicko-organizační opatření ve školní družině

1. Identifikační údaje

Identifikační údaje školy

Název školy : Fakultní základní škola a Mateřská škola Olomouc

IČ: 70631000

Adresa: Olomouc, Holečkova 10, 77900

Ředitel: Mgr. Peter Bazger

Kontakty:

Telefon: 585 758 511-kancelář, 730 874 903 - vedoucí vychovatelka

E-mail: info@zsholeckova.cz

www: www.zsholeckova.cz

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) je součástí školy, tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji od školního vyučování odlišují. ŠD je umístěna v prostoru 1.stupně ZŠ.

Může využívat veškeré prostory jako základní školu - tělocvičnu, počítačové učebny. Účastníci mohou trávit odpolední čas pobýtem venku v prostorném venkovním areálu školy a využívat veškerá sportoviště.

Školní družina svým účastníkům nabízí trávení volného času formou zájmových činností, odpočinkových a relaxačních činností, přípravy na vyučování, čtení s využitím žákovské knihovny, spontánních činností, pobyt venku, tvořivé dílny.

Všechna oddělení školní družiny jsou umístěna ve třídách 1. stupně, jedno oddělení je kmenové.

Školní jídelna je umístěna ve stejné budově.

Úkolem ŠD je posilování a upevňování daných klíčových kompetencí podle možností každého dítěte. Rozvíjíme schopnost komunikovat, spolupracovat a respektovat ostatní.

Důležitou pozornost věnujeme trávení volného času, řešení problémů, sociálním a pracovním kompetencím.

Školní družinu navštěvují žáci 1.- 4. ročníku, výjimečně 5. ročníku.

Provozní doba školní družiny

Ranní ŠD Pondělí – pátek 6.00 – 8.00 hod.

Odpolední ŠD Pondělí – pátek 11.40 - 17.00 hod.

3.Materiální vybavení školní družiny

ŠD sestává ze 7/3 oddělení s různou délkou provozu. Vybavení jednotlivých oddělení je shodné s vybavením třídy-interaktivní tabule, CD přehrávače a reproduktor k přehrávání hudby. Navíc má každé oddělení spoustu deskových her a hraček dle věku dané skupiny.

Žáci mohou využívat celý prostor rozlehlého školního areálu, kde tráví odpolední čas.

Každé oddělení využívá pomůcky ke sportování, uložené v zahradním domku na školním pozemku - švihadla, míče, psychomotorický padák, atd.

4. Personální a ekonomické podmínky

Personální obsazení ŠD je zajištěno činnostmi aprobovaných vychovatelek, které jsou seznámeny s koncepcí a řády školy a ŠD. Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných vzdělávacích kurzů, programů dalšího vzdělávání a využívají samostudium k vlastnímu osobnímu odbornému rozvoji.

Školní družina je zpoplatněna – částku hradí zákonní zástupci převodem na účet.

5. Cíle ŠVP zájmového vzdělávání - školní družiny

- Umožnit žákům odreagování se a uvolnění
- Být důležitým výchovným partnerem školy a rodiny
- Zabezpečit pocit klidu a bezpečí
- Rozvíjet samostatnost a schopnost pracovat v kolektivu, pomáhat slabším a mladším spolužákům
- Osvojení základů slušného chování, návyk péče o pořádek s využitím pravidel školní družiny
- vést žáky k aktivnímu trávení volného času, udržování fyzického a duševního zdraví
- Vytvářet a prohlubovat pozitivní vztah k přírodě a k životnímu prostředí
- Dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví - vedeme děti k aktivitě, rozvíjíme a chráníme fyzické, duševní a sociální zdraví
- Posilovat kompetence prostřednictvím volnočasových aktivit
- Rozvíjet osobnost dítěte –uplatnit klíčové kompetence (souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů), které děti získávají v průběhu docházky do ŠD a budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání
- Podněcovat děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- Prohlubování všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo) formou her

6. Podmínky pro přijetí a ukončení docházky do ŠD

- O zařazení a přijetí rozhoduje ředitel školy na základě přihlášek, na kterých rodiče, popř. zákonní zástupci dětí stanoví dobu pobytu a způsob odchodu dítěte ze ŠD. Přihlášku je bezpodmínečně nutné odevzdat vedoucí vychovatelce před nástupem do ŠD.
- Docházka je povinná, nepřítomnost nebo jakoukoli změnu je nutno řádně ohlásit, popřípadě písemně omluvit. Dítě může být uvolněno pouze na základě písemného sdělení rodičů či zákonných zástupců, nebo osobně vyzvednuto.
- Výchovně vzdělávací činnost končí 30.6. příslušného roku, písemným odhlášením rodiči (zákonnými zástupci) nebo vyloučením za trvalou nekázeň, ohrožování zdraví a bezpečnosti zdraví ostatních dětí. O vyloučení rozhoduje ředitel školy, který vyloučení odůvodní rodičům (zákonným zástupcům).
- Nevyzvednutí dítěte řeší vedoucí vychovatelka a ředitel školy.
- Vychovatelka úzce spolupracuje s třídní učitelkou, společně řeší výchovně vzdělávací i kázeňské záležitosti konkrétních žáků.

7. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Patřičnou péči věnujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Vždy vycházíme z úzké spolupráce s třídním učitelem, výchovným poradcem a rodiči, popřípadě s asistentem pedagoga. Podle stupně a charakteru znevýhodnění zohledňujeme míru i formy začleňování těchto žáků do volnočasových aktivit, kde je jim věnována individuální pozornost a pomoc.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina dle možností další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

8. Zajištění bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Bezpečnost a ochranu zdraví zajišťují vychovatelky. Pravidelně děti poučí dle dané situace. Dítě nesmí samo bez vědomí vychovatelky opustit prostory ŠD a řídit se pouze pokyny vychovatelky.

Pokud dojde ke zranění během činnosti ŠD, vychovatelka zajistí ošetření, informuje rodiče (zákonného zástupce), popřípadě ředitele školy. Každý úraz je řádně zapsán v sešitě úrazů.

Vychovatelky dbají na dodržování a upevňování hygienických návyků, stravovacích návyků a pitného režimu dětí.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna Vnitřním řádem ŠD a žáci se řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků.

Do školní družiny není dovoleno nosit cenné věci a nebezpečné předměty.

9. Organizace a formy vzdělávání ve ŠD

- Pravidelná každodenní činnost
- Vzdělávací aktivita-Nácvik správného stolování a vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu a zdravé výživy.
- Příležitostná činnost (výlety, besedy, apod.)
- Spontánní činnost (individuální hry, rozhovory, vlastní aktivity dětí)
- Příprava na vyučování (činnosti probíhají zábavnou formou didaktických her a slouží k prohlubování a opakování školního učiva)

ŠD realizuje výchovně vzdělávací činnost mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Odpočinek směřuje především na odstranění únavy po vyučování, realizuje se především po obědě. Rekreační činnost slouží k regeneraci a to formou aktivního odpočinku, zejména při pobytu venku. Zájmové činnosti rozvíjí osobnost žáka při výtvarných, pohybových, rukodělných a jiných aktivitách. Umožňují žákům seberealizaci a kompenzaci školních neúspěchů. Jedná se o řízené kolektivní nebo individuální činnosti.

Zájmové činnosti jsou děleny do zájmových oblastí:

- **Pracovně zájmové činnosti** – rozvíjí hlavně manuální dovednosti, děti se seznamují a osvojují si různé pracovní postupy, pracují s různým materiálem. Napomáháme konstruktivní činnosti.
- **Výtvarné zájmové činnosti**-rozvíjí kreativitu, formuje vztah k estetickým hodnotám, využívá různé i netradiční techniky.
- **Přírodovědné zájmové činnosti**-seznamuje se základy přírodních věd formou besed, rozhovorů a vycházek. Prohlubujeme vztah k přírodnímu prostředí a jeho ochraně.
- **Hudebně zájmové činnosti** - rozvíjí u dětí cit k hudbě (tanec, hudebně-pohybová činnost, ranní cvičení, poslechy)
- **Sportovní zájmové činnosti** - přispívají k rozvoji fyzické zdatnosti dětí (závody, soutěže)
- **Společenskovední zájmové činnosti** - prohlubují poznatky o společnosti a historii formou besed (významná výročí, společenská pravidla)
- **Příprava na vyučování** - formou hry si děti prohlubují a upevňují znalosti ze školy.

Veškeré činnosti jsou specifikovány tak, aby byly přiměřené věku, schopnostem a dovednostem dětí, zájmově a kladně motivované pro rozvoj dětí.

10. Metody práce

- Vycházky do blízkého okolí
- Hry v přírodě
- Hry na hřišti
- Didaktické hry
- Čtení s porozuměním
- Vypravování
- Komunitní kruh
- Pozorování v přírodě
- Výtvarné, pohybové a hudební aktivity
- Rozhovory

11. Klíčové kompetence a strategie školy a školní družiny

Soubor dovedností rozvíjejících určitou kompetenci

Kompetence k učení

- Vědomě eliminuje rušivé podněty a vytváří si optimální podmínky pro učení
- Vytváří si plán pro dosažení učebních cílů.
- Vytváří si jednoduchá kritéria pro vyhodnocování toho, co se naučil a posléze je i používá.
- Zná jednoduché textové zdroje pro učení (dětské encyklopedie, učebnice, další knihy a časopisy).

Kompetence k řešení problému

- Hledá různé varianty řešení problému a vybírá mezi nimi.
- Nenechá se odradit případným neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení.
- Přijímá odpovědnost za výsledek řešení problému.
- Ví, jakých chyb se mohl dopustit při řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména reklamy.
- Dešifruje význam piktogramů a sám je ve srozumitelné míře tvoří.
- Využívá ke komunikaci telefon (i mobilní).
- Umí formulovat svůj názor a respektuje názory druhých.
- Myšlenky, sdělení a otázky vyjadřuje srozumitelně.

Kompetence sociální

- Oceňuje své spolužáky ve skupině za dobrou práci.
- Při práci ve skupině se dokáže podělit o pomůcky a materiál.
- Přijme jednoduchou roli ve skupině.
- Ví, jak řídit a organizovat činnost ostatních dětí ve skupině.
- Respektuje dohodnutá pravidla.

Kompetence občanské a činnostní

- V krizové situaci a situaci ohrožující zdraví a život postupuje podle pokynů kompetentních osob.
- Umí rozpoznat nespravedlnost, šikanu a agresivitu a dovede se jim bránit.
- Respektuje druhé, respektuje odlišnosti – osobní, kulturní, náboženské.
- Aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných a charitativních aktivit.
- Zná svá práva a povinnosti.
- Vnímá krásy přírody a cíleně o ni pečuje.
- Zná základní společenské normy chování.

Kompetence pracovní a trávení volného času

- Po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku.
- Používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení.
- Vyhodnocuje výsledky své činnosti, dokáže pracovat podle instrukcí a návodu.
- Nebojí se říci „ano“ (nebojí se převzít odpovědnost za splnitelné úkoly).
- Ví, jak si plánovat a organizovat své pracovní činnosti.
- Umí si vybrat zájmové činnosti podle svých možností a zálib.
- Žák je veden k tomu, aby trávil svůj volný čas smysluplně, umí rozvíjet své zájmy v individuální i organizované činnosti, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problému.

Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

12. Obsah vzdělávání

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace družiny, školy, významné objekty, historie města. Bezpečnost na cestě do školy .

(kompetence občanské a činnosti)

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, pomoc druhému.

Umění a kultura - vytvářet u dětí v průběhu docházky do ŠD kulturu oblékání, stolování, cestování, chování. Osvojení estetického cítění - vnímat svět tvořivě i citlivě.

(kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální)

3. Lidé a čas

Dodržování určeného režimu, vytváření základních návyků, umět účelně využít i volný čas.

(kompetence k trávení volného času)

4. Rozmanitost přírody

Vycházky, pobyt v přírodě, využití encyklopedií, atlasu, výchova k ekologii (ochrana přírody, třídění odpadu), péče o zeleň ve škole i ŠD

(kompetence k učení)

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sama sebe, poučení o prevenci nemoci, úrazech, osobní hygiena, poučení o úrazech, umět ošetřit, přivolat pomoc, postarat se o zraněného, relaxační cvičení. Dodržování pitného režimu a poučení o vhodné skladbě jídelníčku.

(kompetence komunikativní, sociální)

13. Délka a časový plán

Vzdělávací program ŠD je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Obsahuje výběr možných činností, které nejsou věkově vymezeny, proto je lze měnit dle aktuálního složení žáků v odděleních. Toto uspořádání umožňuje kreativní a flexibilní reagování na různou skladbu žáků.

Přílohy:

- Celoroční plán práce
- Vnitřní řád ŠD
- Režim dne
- Pedagogicko-organizační opatření ve ŠD